

Goedemorgen collega's,

Intro

*Kennen jullie het verhaal van de schoenveters? Hebben jullie er ook weleens last van dat je schoenveters tijdens het lopen losraken? Kortgeleden heb ik ontdekt dat ik al meer dan 50 jaar mijn schoenveters verkeerd strikt. Dankzij een YouTube filmpje over veters strikken heb ik ontdekt dat je de eerste veter voorlangs moet draaien en niet achterlangs. Sindsdien heb ik geen last meer van loszittende veters. Wat een verandering in mijn leven. Een mens blijft ontwikkelen. Deze twee woorden staan vanmorgen centraal. **Verandering en ontwikkeling in bijbels perspectief.***

Om te beginnen wil ik jullie eerst een stelling en drie vragen voorleggen.

Stelling: Alles wat leeft beweegt en is aan verandering onderhevig! (de Aarde draait)

Vraag 1. 'wat is het verschil tussen een videorecorder of computer en een mens?'

Een videorecorder en een computer zijn in staat om beelden en geluiden op te nemen en af te draaien. Maar ze veranderen niet. Opnemen en afspelen zijn de functies waarvoor ze dienen. Ze kunnen zich niet veranderen en ontwikkelen. Alles wat wij mensen aan beelden en geluiden opnemen, verandert ons innerlijk en dus onze waarneming en onze kijk op de wereld. Gevoelens, beelden, herinneringen, gedachten en waarnemingen veranderen ons ontegenzeggelijk.

Voor ons een bemoediging om te weten dat we ons werk dus nooit voor niets doen. We zetten altijd tijdens om werk op kantoor aan de telefoon, of bij de bus tijdens een gesprek of voor de klas bij leerlingen, iets in beweging. Leven is beweging. God zegt, dat Zijn Woord nooit ledig zal wederkeren. Dat is dus bij ons ook het geval. Onze woorden en daden doen er dus echt toe!

Vraag 2. Noem een geschiedenis uit het O.T. waarin een dramatische verandering plaatsvindt met een dramatische ontwikkeling? (Zondeval van Adam en Eva. Verdreven uit het Paradijs)

Vraag3. Noem een geschiedenis uit het N.T. waarin een spectaculaire verandering plaatsvindt met een spectaculaire ontwikkeling? (Geboorte van Jezus, Opstanding, Pinksteren, Paulus' bekering)

De bijbel leert ons hier twee lessen. Woorden en daden zetten in **beweging** en altijd in een **bepaalde richting**.

Het Spreukenboek zegt dat je woorden aangenaam en met zout besprenkeld kunnen zijn, maar ook dolksteken kunnen zijn. Kortom: opbouwend en afbrekend. Een bemoediging en een waarschuwing

dus. Vorige week zag ik de volgende uitspraak in een tweet langskomen: ' Bij het recht om te zeggen wat je denkt, hoort de plicht om te denken over wat je zegt.' Kort samengevat komt het hierop neer: eerst denken dan doen en niet andersom eerst doen en dan denken.

Leven is beweging. Beweging is de wezenlijke vorm van veranderbaarheid. Alles wat leeft, is in beweging, zelfs wanneer we helemaal stilliggen, circuleert het bloed door ons lichaam, we ademen, en onze gedachten bewegen. Zo ook bij een schijnbaar bewegingsloze boom stromen er levenssappen.

Wat volkomen roerloos is, is dood. Wat **onveranderbaar** is, is niet dood, maar niet bestaand. Volkomen stilstand is een illusie. Mensen zijn voortdurend veranderbaar en blijven ontwikkelen.

Verandering en ontwikkeling zijn heel intrigerende woorden. Ze bewegen en spreken van leven en dynamiek. Deze beide woorden wil ik met jullie vanuit de Bijbel verder belichten. Dat is de opdracht die ik van Frans kreeg. Er valt heel veel over te zeggen maar omdat ik 30 minuten heb gekregen, heb ik wat grote stappen gemaakt door het Oude- en Nieuwe Testament.

Op zeker moment opende ik mijn Bijbel om te kijken wat hierover wordt gezegd. Waar begin je als je moet gaan nadenken vanuit de bijbel rond de woorden **verandering en ontwikkeling**? In Genesis 1 kwam ik beide woorden direct tegen.

Sterker nog...De Bijbel is het boek bij uitstek waarin de woorden 'verandering' en 'ontwikkeling' voortdurend de aandacht vragen. Om het nog anders te verwoorden: het leven op aarde en in de gehele kosmos staan in het teken van een voortdurende verandering en ontwikkeling. De aarde draait. De gehele kosmos beweegt. De tijd verstrijkt. Wat nu heden is, is na de volgende seconde alweer verleden. Augustinus heeft in zijn beroemde boek De Belijdenissen een heel hoofdstuk gewijd aan het fenomeen tijd. Hij brak zijn hoofd erover en kwam er niet uit.

Als je deze beide woorden als **sleutels** gaat hanteren op de Bijbelboeken, dan zie je de enorme dynamiek in de verhalen.

Laten we beginnen bij het begin.

Genesis 1:2 Van chaos (de aarde was woest en ledig) ... En God zei (de grote verandering!) vers 3. Naar orde...de scheppingsdagen (de grote ontwikkeling). Van chaos naar orde. Van niets naar iets. God schiep iets uit niets. Creatio ex nihilo.

Drie aspecten van God vallen mij hier op:

1. Inzicht (kennis/wijsheid) van God
2. Zingeving (spiritualiteit) van God. God geeft zin aan de chaos.

3. Vormgeving (kunstzinnigheid) van God. De opbouw, inrichting en vormgeving van de natuur, dier en mens en de gehele kosmos.

Drie aspecten die God de (lerende) mens ook heeft gegeven. Bewust zeg ik 'lerende', omdat een mens nooit uitgeleerd is. Hij groeit, ontwikkeld, verouderd. Drie aspecten die voor ons werk ook van groot belang zijn. **Inzicht | Zingeving | Vormgeving. Of om een variant van Simon Sinek te gebruiken. Het Waarom, Het Hoe en Het Wat. Deze niveaus corresponderen met de drie belangrijkste gebieden in onze hersenen.** (limbisch brein(waarom/hoe) en de neocortex (wat)).

Deze drie aspecten wil ik samenvatten in 2 principes: wij bezitten:

1. Innoverend vermogen van de mens (ons denkvermogen)
2. Creërend vermogen van de mens (ons handelend vermogen)

Deze competenties komen bij het werk van De Bond, de Bus, KlasseTaal en Taalquestie enorm van pas. Mensen worden niet overtuigd om wat wij doen, maar waarom wij de dingen doen. (Ons geloof, onze motieven en ons doel overtuigen). Ons WAAROM is doorslaggevend.

Om het bovenstaande wat poëtischer en filosofischer te zeggen: "We kunnen denken over denken, om dat dan om te zetten in een denken over doen, maar steeds met het duidelijke doel voor ogen: wat ga je nu doen met al dat denken?"

Maar weer terug naar het begin.

'In het begin schiep God de hemel en de aarde' Genesis 1 vers 1. Genesis betekent **oorsprong, ontstaan, creatie, wording, het begin. God is een scheppende God. Hij schiept iets uit niets. Dat kunnen wij niet...maar wij hebben ook een scheppende geest ontvangen. Wij kunnen het bestaande veranderen en verder (helpen) ontwikkelen. Ten goede of ten kwade.** Opvallend dat hier in Genesis 1. gesproken wordt over het begin van de Schepping. God was er dus blijkbaar al. Over Zijn begin wordt niets gezegd. God is er dus altijd geweest. Een wonderlijk en niet te vatten mysterie.

Ik citeer enkele opvallende teksten:

In Hebreëën 1 vers 10 t/m 12 staat: En: In het begin hebt U, Heere, de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn de werken van Uw handen. Die zullen vergaan, maar U blijft altijd. En zij zullen alle verslijten als een gewaad, en als een mantel zult U ze oprollen en ze zullen verwisseld worden; maar U bent Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden.

In Openbaring 22 vers 13 staat: Ik Ben de Alfa , en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.

In Psalm 90:2 lezen we: *"Nog voor de bergen waren geboren, voor U aarde en land had gebaard - U bent, o God, van eeuwigheid tot eeuwigheid."*

1 Kronieken 16:34 vertelt ons dat Zijn liefde nooit stopt: *“Loof de HEER, want Hij is goed, eeuwig duurt Zijn trouw.”*

En als laatste tekst:

En in Romeinen 8:38-39 worden wij ervan verzekerd dat niets ons kan scheiden van Zijn liefde. *“Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.”*

In deze tekst uit Romeinen spreekt God uit dat hij honderd procent overtuigd is van Zijn zaak. Niets verandert daar iets aan. God is in staat om eenmaal genomen besluiten onomkeerbaar te maken. Onveranderbaar. Geen macht of kracht kan dit veranderen. Jezus was er van overtuigd dat hij de machten van dood en hel zou overwinnen. Jezus heeft massa's mensen gemobiliseerd om zijn evangelie uit te dragen. Tot op de dag van vandaag. Hoe de duivel ook tegenwerkt. Het bloed der martelaren is het zaad van de kerk.

Energie stimuleert maar charisma inspireert.

Zijn lijden, sterven en opstanding hadden een duidelijk doel. Dit doel is heel helder verwoordt in Johannes 3 vers 16. (Alzo lief heeft God de wereld gehad, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.) In deze tekst springen er drie woorden uit: Gods liefde, Gods doel en Gods overtuiging. Voor ons zijn dit mooie principes. Doen wij ons werk uit liefde voor Hem en de mensen, hebben we een duidelijk en helder doel voor ogen en zijn we er van overtuigd dat ons werk niet tevergeefs is, maar veranderingen en ontwikkelingen in gang kan zetten op het gebied van taalgebruik en respect *en bovenal voor de bevordering van en de eerbied voor Zijn Naam?*

Naast alle veranderingen en ontwikkelingen in de Bijbel zien we dat God een constante factor is.

Hierin ligt naar mijn idee alweer een mooi principe verborgen. Naast alle veranderingen en ontwikkelingen blijft God Dezelfde. De HEERE heeft dat onvoorstelbaar sterk uitgedrukt tegenover Mozes en Zijn volk. IK BEN DIE IK BEN en IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL. God is een Grootheid die in de tijd niet verandert. Tijdloos en standvastig. Eeuwig Dezelfde. Betrouwbaar. Transparant. Je kunt ervan op aan.

God is een “Constance factor” consistent, eeuwig Dezelfde. Hij stuwt de tijd en de geschiedenis voort naar de volmaking en vernieuwing van de hemel en de aarde.

Alles verandert en niets blijft hetzelfde. Als je niet mee vooruit gaat met de veranderingen dan sta je stil en ga je meestal achteruit in het leven. We leven in een dynamische tijd. In een snel veranderende samenleving. Veel sneller dan de veranderingen waarmee onze voorouders te maken hadden.

Veranderen is een constante factor.

Vraag: Hoe staan we ten opzichte van de bovenstaande uitspraak met betrekking tot ons werk?
Veranderen is een constante factor!

Ik denk dat er twee verschillende soorten van verandering in de bijbel zijn waar te nemen. Eerst noem ik een algemene beschrijving en straks pas ik dit toe op enkele bijbelgedeelten.

1. **Een verandering die je overkomt.** Bij deze vorm van verandering moet je denken aan een het verlies van je baan, het verhuizen van een bedrijf, een ongeluk of zelfs een ernstige ziekte. Dit zijn veranderingen die je dwingen om een stap terug te doen en je leven opnieuw tegen het licht te houden. Je wordt **door de situatie gedwongen** om in veel gevallen te kiezen voor een nieuwe richting in het leven.
2. **Veranderingen waar je zelf voor hebt gekozen om iets te bereiken.** Deze veranderingen doen zich vaak voor op het moment dat je niet tevreden met je leven bent en dat er iets moet veranderen. Je wilt een andere plek om te wonen, een andere opleiding omdat je huidige opleiding niet bij je past. Het gaat er hierbij om dat als jij iets wil hebben of een bepaald doel wil bereiken er **veranderingen moeten plaatsvinden om het gestelde doel te bereiken**. Als je wilt veranderen moet je actie ondernemen.

In de boeken Koningen en Kronieken zie ik deze twee aspecten steeds als een cadans terugkeren.

- Hij (de troonopvolger van de Koning) deed wat kwaad is in de ogen des HEREN, in overeenstemming met de gruwelen van de volken rondom. Vaak een ingrijpende verandering t.o.v. het beleid van de vader die de zoon opvolgt met hierdoor de nodige ontwikkelingen.
- Hij (de troonopvolger van de Koning) deed wat recht is in de ogen des HEREN en wandelde in de wegen van zijn vader David. Ook hier vaak een ingrijpende verandering t.o.v. de regeringsperiode van de vader met de nodige veranderingen.

Continu lees je over de bouw van afgodenaltaars, tempels en gewijde palen en van de vernietiging hiervan. Ik sta tijdens het lezen van zo'n boek versteld van Gods trouw en geduld. Maar ook van de voortdurende veranderingen en ontwikkelingen in Judea en Israël. Maar ook dat God hierin de constante factor is. Steeds laat Hij zien trouw te blijven aan Zijn Verbond aan Abraham, Izak en Jakob.

Vraag: We omarmen niet zomaar veranderingen en ontwikkelingen. Wat speelt hier vaak op de achtergrond mee? (angst, onzekerheid)

We kunnen hierbij denken aan de roeping van Mozes bij de brandende braamstruik. Wat een angst en onzekerheid riep deze verandering en ontwikkelingen die hieruit zouden volgen (zeg: roeping) bij Mozes op.

Zoals gezegd leven we in een snel veranderende samenleving en wereld.

De tijd van relatieve rust ligt echt achter ons, het houdt niet meer op met veranderingen.

De socioloog Geert Hamaker gebruik in zijn toekomstvisie op onze arbeid het volgende oud Chinees gezegde:

Wie de toekomst als tegenwind ervaart, loopt in de verkeerde richting.

Een organisatie die inspeelt op de toekomst moet zich voortdurend ontwikkelen.

Hij is de Onveranderlijke. De Eeuwige lazen we zojuist.

Vraag: wat moet in ons werk bij de Bond tegen vloeken, KlasseTaal en TaalQuestie absoluut onveranderlijk aanwezig blijven? Een constante factor blijven?

Eerst nog even iets over de woorden 'verandering' en 'ontwikkeling'. De Dikke Van Dale en Wikipedia zeggen daarover het volgende:

- Verandering = wijziging: *ergens verandering in brengen. Bijvoorbeeld: "Door de laatste **verandering** van het kruispunt is de doorstroming een stuk beter geworden."*
- Ontwikkeling staat voor: Groeiproces, ideeën, verbeteren, geleidelijke verandering in een richting, beweging, ontplooiing, vorming, wasdom, verloop, vooruitgang

Ontwikkeling heeft een duratief aspect. Zeg maar een voortgaande en voortdurende handeling.

Verandering vindt dus plaats op een zeker moment in de tijd. Bijvoorbeeld de transitie bij de Bond van een aantal jaren geleden.

Ontwikkeling is een voortgaande verandering door de tijd heen. Dus een voortgaand proces van verbetering, professionalisering en aanpassing.

Als we de betekenissen **verandering en ontwikkeling** nog een keer loslaten op de Bijbel dan zien we bovengenoemde aspecten voortdurend terugkomen.

1. Wat een **verandering** vond er plaats toen Adam en Eva, na het eten van de verboden vrucht het Paradijs moesten verlaten en wat een **ontwikkelingen** komen uit deze stap voort? Zonde, schaamte, jaloezie, doodslag, verbanning, lastering, vloeken en schelden, kwetsen, beledigen, vernederen etc.
2. Wat een **verandering** vond er plaats toen het idee ontstond om de Toren van Babel te realiseren, en de **ontwikkelingen** die daaruit voortkwamen, zoals de taalbarrières, waar wij op de dag van vandaag nog mee te kampen hebben.

3. Wat een **verandering** voor Abraham als God hem roept uit het heidense Ur der Chaldeeën. Wat een enorme **ontwikkelingen** komen daaruit voort. Omdat hij God geloofde op Zijn Woord, wordt hij de aartsvader van het volk Israël en ontvangt hij beloften van het Beloofde land en voor zijn nageslacht. Daar mogen wij vandaag nog steeds in delen en ons erover verheugen.
4. Wat een enorme **verandering** voor Jozef' leven, als zijn broers besluiten hem als slaaf te verkopen naar Egypte. Wat een **ontwikkelingen** maakt Jozef mee. Van slaaf tot onderkoning. Hij wordt de redder van zijn eigen volk tijdens de grote hongersnood.
5. Wat een **verandering** vindt er plaats als het volk Israël afgoden gaat dienen en de goede raad van de God van het Verbond in de wind slaat, en ze worden gedeporteerd naar Babel. Wat een ontwikkeling heeft dit tot gevolg. Zeventig jaar zijn ze in het heidense Babel en verstoken van hun vaderland.

Ook in het Nieuwe Testament zien we dit voortdurend terugkomen.

1. Wat een **verandering** in Israël als Johannes de Doper wordt geboren en bij de Jordaan gaat prediken en dopen. Wat een **ontwikkeling** heeft dit in gang gezet. Vriend en vijand. Volgers en vervolgers.
2. Wat een **verandering** vindt er plaats in de hoofden en harten van de godsdienstige leiders, als Jezus van Nazareth zegt dat Hij de Zoon van God is en gekomen is, om het Koninkrijk van God op te richten. Wat een **ontwikkelingen** heeft dit tot gevolg. Haat, . Bespotting, martelingen, culminerend in de kruisdood.
3. Wat een **verandering** vindt er plaats in het leven van Paulus, als hij wordt stil gezet op de weg naar Damascus om christenen te vervolgen en gevangen te zetten. Wat een **ontwikkelingen** zet dat in gang. Van vervolger een volger. Zijn prediking van het Evangelie **verandert** talloze mensen, die zich ontwikkelen tot leesbare brieven en beeldrdraggers van Jezus Christus.
4. Nu een reuze stap in de tijd. Wat een enorme verandering toen meneer Baas in 1917 de Bond tegen het schenden van Gods Naam oprichtte. En wat een ontwikkelingen heeft dat in gang gezet.

Vraag. Kunnen jullie enkele van deze ontwikkelingen uit het verre en recente verleden en in het hier en nu noemen van ons werk? Wat hebben wij verandert? En welke ontwikkelingen willen wij met name in gang zetten

Het verhaal van Petrus en Cornelius in het N.T. wil ik er als laatste uitlichten. Ook daarin komen de woorden **constante factor, verandering en ontwikkeling** sterk naar voren. Daarbij willen we vervolgens kijken of we **principes of leerpunten** kunnen ontdekken voor ons werk.

Vraag: Wat zie je in dit gedeelte als een constante factor, wat als een verandering en wat vind je een ontwikkeling als we dit toespitsen op de apostel Petrus, maar ook breder trekken? Wat is de paradigma wisseling in zijn leven. Wat kunnen wij als Bond, Bus en KlasseTaal-questie hiervan leren?

Handelingen 10: 9-16; 28-36

9. En de volgende dag, terwijl zij op reis waren en de stad naderden, klom Petrus op het dak om te bidden, ongeveer op het zesde uur,

10 en hij kreeg honger en wilde *iets* nuttigen. En terwijl zij het *eten* bereidden, raakte hij in geestvervoering.

11 En hij zag de hemel geopend en een voorwerp naar zich toe komen, dat leek op een groot linnen laken, dat aan de vier hoeken *vastgebonden* was en neergelaten werd op de aarde,

- 12** waarin zich al de viervoetige *dieren* van de aarde bevonden, de wilde en de kruipende *dieren* en de vogels in de lucht.
- 13** En er kwam een stem tot hem: Sta op, Petrus, slacht en eet!
- 14** Maar Petrus zei: Beslist niet, Heere, want ik heb nooit iets gegeten wat onheilig of onrein is.
- 15** En *er kwam* opnieuw, voor de tweede keer, een stem tot hem:
Wat God gereinigt heeft, mag u niet voor onheilig houden!
- 16** En dit gebeurde tot driemaal toe; en het voorwerp werd weer opgenomen in de hemel.

28. En hij zei tegen hen: U weet dat het een Joodse man niet toegestaan is om met iemand van een ander volk om te gaan of bij hem binnen te gaan; maar God heeft mij laten zien dat ik geen mens onheilig of onrein mag noemen.

34. En Petrus opende zijn mond en zei: Ik zie *nu* in waarheid in dat God niet *iemand om* de persoon aanneemt;
- 35** maar in ieder volk is degene die Hem vreest en gerechtigheid doet, Hem welgevallig.
- 36** *Dit is* het woord dat Hij gezonden heeft tot de Israëlieten,
waardoor Hij vrede verkondigt door Jezus Christus; Deze is de Heere van allen.